

't Bieteutje

Driemaandelijks tijdschrift van
NATUURWERKGROEP MARKVALLEI
Jaargang 19 nr. 2 : april - mei - juni 2000

Brosens Jaak
Kerkstraat 48
2328 Meerle

Gewone pad

Afgiftekantoor : 2320 Hoogstraten
V.U. : Wim Verschraegen, Minderhoutsestraat 125, 2322 Minderhout

Colofon

't Bieteutje is het kwartaalblad van **NATUURWERKGROEP MARKVALLEI**.

Deze werkgroep vormt de koepel van de volgende verenigingen :

* NATUURRESERVATEN VZW	afdeling RIJKEVORSEL-HOOGSTRATEN
* WIELEWAAL VZW	afdeling MARKVALLEI
* J.N.M. VZW	afdeling MARKVALLEI
* V.M.P.A. VZW	afdeling HOOGSTRATEN
* V.M.P.A. VZW	afdeling 'DE KLAMPER' RIJKEVORSEL
* V.E.L.T. VZW	afdeling NOORDERKEMPEN

Contactpersonen :

J.N.M. VZW afdeling Markvallei

Ingrid Brosens
Kerkstraat 48
2328 Meerle
☎ 03/315.74.41

Natuurwerkgroep Markvallei

Jef Leestmans
Moerstraat 27
2320 Hoogstraten
☎ 03/314.60.14

V.M.P.A. VZW afdeling Hoogstraten

Ria Boeren
Lage Rooy 23 h
2328 Meerle
☎ 03/315.40.53

Natuurreservaten VZW afdeling Rijkervorsel-Hoogstraten

Drej Oomen
Klein Eyssel 29 a
2328 Meerle
☎ 03/315.02.45

V.M.P.A. VZW afdeling 'De Klamper' Rijkervorsel

Jos Vanneylen
Kievitsheide 54
2310 Rijkervorsel
☎ 03/312.14.76

Wielewaal VZW afdeling Markvallei

Jack Govaerts
Donckstraat 12
2321 Meer
☎ 03/315.71.85

V.E.L.T. VZW Noorderkempen

Jan Horsten
Grote Plaats 33
2323 Wortel
☎ 03/314.22.55

Leden van V.M.P.A., V.E.L.T. en van andere Natuurreservaten-, Wielewaal- of JNM-afdelingen kunnen zich abonneren op 't Bieteutje door overmaking van **150 BEF** (3,72 EUR) op rekeningnummer 646-2203020-67 onv. 't Bieteutje, Minderhoutsestraat 125, 2322 Minderhout met vermelding van " 't Bieteutje 2000 ".

Reservatenfonds Markvallei : 035 - 1758415 - 40
--

Voorwoord

Op 16/01/2000 is er een nieuw Wielewaalbestuur gekozen.

Dit gebeurt zoals gebruikelijk om de 4 jaar. Voor Marcel Adriaensen, die te veel lasten had, zal de druk in 2000 een stuk minder worden. Wij danken Marcel van harte voor al wat hij in de afgelopen 4 jaar gedaan heeft en hopen dat we nog steeds op zijn hulp en ervaringen beroep kunnen doen.

Ik hoop dat we met het nieuwe bestuur de Wielewaal nog sterker kunnen maken en dat er in 2000 nog vele nieuwe leden mogen bijkomen.

Onze werkgroepen doen het zeer goed .

De V.W.G. (vogelwerkgroep) werkt dit jaar mee aan de broedvogelatlas , een project dat 3 jaar in beslag neemt

De P.W.G. (plantenwerkgroep) heeft ook dit jaar weer een 10-tal wandelingen uitgestippeld na het succes van de vorige jaren.

De V.B.W.G. (viezebeestjeswerkgroep), die zich bezighoudt met insecten en andere ongewervelden, is ook zeer actief.

De Z.W.G. (zoogdierenwerkgroep) die kijkt naar hazen, konijnen, reeën, marterachtigen, vleermuizen enz. zet ook haar beste beentje voor, dankzij Jorn.

De A.R.W.G. (amfibieën en reptielenwerkgroep) blijft ook verder zoeken naar kikkers, slangen, padden enz. Zij hopen op de terugkomst van de boomkikkers.

Zoals u ziet hebben wij vele actieve leden nodig. Indien u interesse hebt in één of meerdere werkgroepen en eens graag mee gaat om te zien wat het inhoudt of zelf actief wil deelnemen, neem dan contact op met de verantwoordelijke. Alle hulp is welkom .

Ons streefdoel is veel leren over de natuur op een gezante manier. Een hobby moet een hobby blijven. We hopen in het jaar 2000 nog vele mooie natuurdagen te mogen beleven.

*Uw Wielewaalvoorzitter,
Govaerts Jack.*

Project: Vlaamse Broedvogelatlas (2000-2003)

Zoals de meeste mensen onder jullie al wel zullen weten zal er vanaf dit jaar gewerkt worden aan een nieuwe broedvogelatlas (van Vlaanderen) waarvan het veldwerk gedaan zou moeten zijn eind broedvogelseizoen 2003.

Deze tekst is dan ook bedoeld om jullie in het kort te informeren over het waarom en hoe van deze atlas.

Waarom?

Het is inmiddels meer dan 20 jaar geleden dat er nog eens een gebiedsdekkend broedvogelonderzoek in Vlaanderen gehouden werd. (1973-1976). Daarom wordt het hoog tijd dat er nog eens wat gedaan wordt rond het voorkomen van onze broedvogels. Sinds 1993 word ongeveer 1/3 van de bij ons voorkomende broedvogels geteld. Toen werd immers het project *Bijzondere Broedvogels Vlaanderen* (BBV) opgericht. Zoals de naam doet vermoeden gaat deze inventarisatie enkel over bijzondere broedvogels (ook exoten en koloniebroeders), maar hoe zit het nu met de algemene soorten. Dat weten we niet en dat is nu net hetgeen dat we moeten weten (i.v.m. natuurbeleid en dergelijke).

De doelstellingen van het project zijn:

- De verspreiding van alle Vlaamse broedvogels in kaart brengen.
- Dichtheidsverschillen van zoveel mogelijk Vlaamse broedvogelsoorten in kaart brengen.
- Populatieschattingen voor Vlaanderen bekomen, niet enkel voor de BBV-soorten, maar ook voor een 40-tal andere, minder algemene en/of achteruitgaande soorten.

Hoe?

Vooraleerst moet er een groot aantal vrijwilligers gemobiliseerd worden voor een onderzoek op dergelijke schaal. Het komt er dus vooral op neer om de handen in elkaar te slagen. Onze slogan zou dan ook moeten zijn: samen sterk!

Voor het veldwerk van de atlas zullen we gebruik maken van het UTM-raster. Het veldwerk zal uitgevoerd worden met als basis hokken van 5x5 km (atlashokken). Deze hokken zijn verder onderverdeeld in hokken van 1x1 km (steekproefhokjes). Tijdens andere zeer succesvolle projecten werd er ook gewerkt met het UTM-raster. Kijk naar de recent verschenen Dagvlinderatlas (Dirk Maes & Hans Van Dyck).

Het project zal bestaan uit het onderzoek van atlashokken en steekproefhokjes.

-Het atlashokonderzoek (5x5 km) moet gegevens opleveren over de verspreiding van soorten (+aantallen van minder algemene soorten). De bedoeling is een zo compleet mogelijke lijst te maken van de broedvogels in een atlashok. Daarnaast wordt er gevraagd het totaal aantal broedparen te bepalen van de vogels uit het BBV-project + nog een 40 tal minder algemene soorten.

Het onderzoeken gaat als volgt te werk. Men gaat wandelen of fietsen door het hok en noteert alle mogelijke en zekere broedvogels. Men mag het hok zoveel bezoeken als men wil. Het is wel de bedoeling dat men het hele hok bezocht heeft (niet enkel de interessante gebieden) en liefst meer dan eens.

-Het steekproefhokjesonderzoek is bedoeld om gegevens te verzamelen over de dichtheden van soorten. Dit gaat als volgt te werk: in het atlashok liggen er 8 (1x1 km) hokken vastgelegd (de zogenaamde steekproefhokken). Deze worden 2 keer bezocht (vroeg en late voorjaar) gedurende één uur. Per bezoek en per hokje wordt er een lijst gemaakt van de waargenomen soorten (+aantallen van minder algemene soorten). Daarbij wordt gedurende elk bezoek ook gedurende 5 minuten een Punt telling gehouden, waarbij dan alle waargenomen soorten afzonderlijk worden aangekruist.

Wat haalt men nu uit dit steekproefhokjesonderzoek?

Zoals ik al vermeld heb dichtheidsvoorkomen van de broedvogels. Ik zal dat verduidelijken met een voorbeeld. Voor een algemene soort zoals merel is het goed mogelijk dat deze in alle atlashokken van Vlaanderen voorkomt. Men weet dan wel dat hij in heel Vlaanderen broedt en algemeen is maar weet niets over zijn dichtheid. Als men dan in een atlashok waarin veel bos voorkomt op alle 8 de steekproefhokjes merel waarneemt krijgt deze de dichtheidskategorie

8/8. Komt hij slechts in 4 van de steekproefhokjes (in bv. een polderhok) voor: 4/8, enz... Zo kan men kaarten opstellen met bv. 4 kleuren. Rood stelt de hokken waarin een dichtheid van bv. 8/8 heerst voor en oranje een dichtheid van bv. 4/8. Wat gebeurt er dan wanneer er in alle atlashokken van de merel een dichtheid van 8/8 aanwezig is. Dan wordt deze dichtheid nog verfijnd met de 5 minuten telling. Niet in alle steekproefhokjes zal de merel op deze 5 minuten waar te nemen zijn.

Wie?

Tenslotte zal ik nog even vermelden welke verenigingen allemaal meewerken aan het Vlaamse Broedvogelatlas Project.

Instituut voor Natuurbehoud, Wielewaal vzw, Vlavico vzw, Natuurreservaten vzw, Jeugdbond voor Natuurstudie en milieubescherming vzw, Likona, Ankona, provincies West- en Oost Vlaanderen, Aminal.

Zoals je wel zult merken zijn het er heel wat. Wat jullie misschien meer zal interesseren zijn de personen die meewerken aan het project in onze regio.

Wim Verschraegen

Ingrid Brosens

Geert Brosens

Jef Leestmans

Jack Govaerts

Danny Daelemans

Bart Hoeymans

Jorn Van Den Bogaert zal ons vanaf 2001 helpen. Mensen die geïnteresseerd zijn in het project en meer informatie willen kunnen mij steeds contacteren.

Bart Hoeymans

03/314.48.48

Geraadpleegde literatuur:

-Project Vlaamse Broedvogelatlas 2000-2003

Uitgebreide methode handleiding

Verslag Amfibieën en Reptielenwerkgroep Markvallei 1999

In 1999 werden op enkele avonden de gewone padden geteld die vanuit de omliggende bosjes naar de E10-put te Minderhout trokken om te paren en de eisnoeren af te zetten. Zo telden we op 1 maart op 2 uur tijd 120 gewone padden en 3 bruine kikkers. Op 2 maart werd 1 uur geteld en hadden we 67 gewone padden en 1 bruine kikker. Op 3 maart trokken 19 gewone padden naar de E10-put.

Door middel van een schepnet werden ook enkele poelen geïnventariseerd op salamanders. In het ven rechts van Bootjesven te Wortel-Kolonie waar tevens vele paddensnoeren en bruine kikkerdril werd aangetroffen, vonden we kleine watersalamander en alpenwatersalamander.

Ook de poelen in de Halsche-Beemden geraken bevolkt. Op de grote poel in de 'hoge beemd' vonden we kleine watersalamander en alpenwatersalamander. Hier werden ook vele paddesnoeren gevonden. In de 'middelste poel' vonden we kleine watersalamander. De kleine poel op de 'lage beemd' was bezaaid met paddensnoeren.

In de plas in de Gouverneursbossen schepten we kamsalamander (5), kleine watersalamander (5) en alpenwatersalamander (30). In de vijver aan de 'oude kerk' van Maxburg telden we 20-30 alpenwatersalamanders.

De tellers van dienst waren Bart Hoeymans, Guy Segers, Ingrid Brosens en Tom en Wim Verschraegen.

Wim Verschraegen

Kleine watersalamander

Plantenwerkgroep

Beste plantenvrienden,

Zoals vorig jaar gaan we met de plantenwerkgroep weer mooie plekjes bezoeken. Er zijn misschien wel plaatsen bij waarvan men denkt, daar zijn we al eens geweest, maar in een ander maand, een ander seizoen, ziet men dikwijls heel andere planten. Trouwens ieder jaar leren we wat bij.

Het was echt plezierig dat er steeds zoveel plantenvrienden meegingen, ook Nederlandse natuurvrienden hebben mij gevraagd om eens deel te nemen. Er zijn echte kenners bij, dus we kunnen van elkaar leren.

Alle planten worden genoteerd, zodat we later een mooie inventarisatie hebben. Iedereen die regelmatig meegaat, kan achteraf op aanvraag een plantenverslag krijgen van alle wandelingen.

De wandelingen gaan door op donderdagavond en starten om 19.00 uur op de aangeduide plaats en duren tot de avond valt. Gelieve altijd laarzen mee te nemen. We gaan immers niet altijd over paden, maar ook door weilanden, beemden, natte moerassige, bossen enz.

Een uitzondering hierop is de uitstap naar de Heemtuin van Rucphen. Deze vindt plaats op een zaterdagmiddag.

U vindt de wandelkalender op de volgende bladzijde. Noteer ze alvast in uw agenda en tot ziens.

Muskuskruid

*Plantenverantwoordelijke,
Govaerts Jack*

Wandelkalender Plantenwerkgroep 2000

- * Donderdag 27 april : Halsche-Beemden te Minderhout
Kerkplein Minderhout 19.00

- * Donderdag 4 mei : 'Eiland' te Meerle
Vredesboom Meer ('t Fortuin) 19.00

- * Donderdag 11 mei : De Mosten te Meer
Vredesboom Meer ('t Fortuin) 19.00

- * Donderdag 18 mei : Wortel - Kolonie
Casino Wortel - Kolonie 19.00

- * Donderdag 25 mei : De Gaard te Zundert
Vredesboom Meer ('t Fortuin) 19.00

- * Zaterdag 27 mei : Bezoek Heemtuin Ruckven
Vredesboom Meer (t Fortuin) 13.00

- * Donderdag 8 juni : De Elsacker te Meerle
Kerkplein Meerle 19.00

- * Donderdag 15 juni : De Moerkens te Meer
Kerkplein Minderhout 19.00

- * Donderdag 22 juni : De Bonte Klepper te Rijkevorsel
Pax Hoogstraten 19.00

- * Donderdag 29 juni : Merksplas Kolonie
Pax Hoogstraten 19.00

- * Donderdag 6 juli : Duivelskuil te Vlimmeren
Pax Hoogstraten 19.00

Jack Govaerts

Dagvlinders

Oranjetipjes (*Anthocharis cordamines*) waren weer volop aanwezig in ons reservaat 'de Halsche Beemden' (Wielewaal). We hebben een dag gehad dat we 27 exemplaren telden (waaronder 22 mannetjes) van dit mooie vlindertje. De vlindertjes waren het talrijkst op "de lage beemd".

Het **bont dikkopje** (*Carterocephalus palaemon*) was in grote getale aanwezig in het gebied Wortel Kolonie/Schootsen Hoek (afdeling Natuur en Bos & Groen). We zijn dit jaar een onderzoek gestart naar het voorkomen van dit vlindertje in Wortel-Kolonie. We vermoeden dat er zich in dit gebied een populatie moet bevinden van ongeveer 200 exemplaren. Van zowel de Vlaamse Vlinderwerkgroep als de Nederlandse Vlinderstichting hebben we vernomen dat dit uitzonderlijke aantallen zijn. Een meer gedetailleerd verslag zul je in één van de volgende Bieteutjes te lezen krijgen. Tevens hebben we een nieuwe populatie van het bont dikkopje ontdekt in de buurt van de Mosten. We hadden er op 24 mei 8 exemplaren. Op 26 mei werd voor het eerst een bont dikkopje gezien op de 'lage beemd' in de Halsche-Beemden.

Een redelijke populatie (± 20 expl.) **icarusblauwtjes** (*Polyommatus icarus*) is aanwezig aan een wegberm in de Halsche-Beemden. De vlindertjes vliegen hier in het gezelschap van **argusvlinders** (*Lasiommata megera*).

We hebben dit jaar geen adulte **koninginnepages** (*Papilio machaon*) waargenomen, maar dat ze er zijn geweest staat buiten kijf. Toen Bart in de tuin wortelen aan het uitdoen was, vond hij op 14/09/99 3 van deze kleurrijke rupsen op het loof. Hij heeft ze verder opgekweekt en is benieuwd wanneer de vlinders uit hun pop zullen kruipen.

Trekvlinders zoals de **atalanta** (Vanessa atalanta) waren in normale aantallen aanwezig. Dit in tegenstelling tot de **distelvlinder** (Vanessa cardui) waarvan we in totaal maar 3 exemplaren gezien hebben. We hebben dit jaar geen luzernevlinders kunnen bewonderen.

Nachtvlinders

Nachtvlinders werden er in 1999 geïnventariseerd in het gebied 'den Elsacker' (afdeling Bos & Groen) in Meerle. Bart heeft gewerkt met licht (veel insecten worden aangetrokken door licht) en met smeer (een zoete stof waarop verschillende vlinders verlekkerd zijn). Het resultaat was eigenlijk mager. Hij heeft slechts 99 soorten kunnen aantrekken. (Een paar soorten ontbreken nog, die hij nog op naam moet brengen.) Dit kan veel lijken maar dat is het niet, men moet weten dat er in de provincie Antwerpen alleen al meer dan 600 soorten voorkomen. Door de magere resultaten is hij vroegtijdig gestopt met inventariseren en dit al eind juli. Zij die interesse vertonen in de lijst met waargenomen nachtvlinders kunnen steeds contact opnemen met iemand van het VBWG-team.

De enige waarneming die verder een vermelding verdiend is een **kolibrievlinder** (Macroglossum stellatarum). Hij werd op 28 juli waargenomen in een tuin in Minderhout.

Libellen

Op de 'grote poel' in de Halsche-Beemden te Minderhout werd een nieuwe soort ontdekt, namelijk de **tengere grasjuffer** (Ischnura pumilio). Dit is een uitgesproken pionier van ondiep en nog weinig begroeid water. Het is een soort die veel zwert. Deze bedreigde rode lijstsoort is na 1990 enkel beperkt tot enkele plaatsen in Antwerpen en Limburg. De tengere grasjuffers vlogen allen aan de westkant van de poel aangezien hier veel biezten staan waar de soort hun eieren afzet.

De bedreigde **bosbeekjuffer** (Calopteryx virgo) doet het de laatste jaren blijkbaar vrij goed langs het Merkske in de Halsche-Beemden. Deze soort vliegt in Vlaanderen slechts op enkele plaatsen in het bekken van de Kleine Nete, uiterste Noorden van de provincie

Limburg en enkele plaatsen in de Maasvallei. Bij ons vliegt de soort tussen de 'kleine beemd' en de 'lage beemd'. Vaak vliegen er enkele exemplaren over de 'lage beemd'. De meeste vliegen echter langs het stuk van afdeling Natuur waar in 1999 populieren werden gekapt. Frans Vermeer van de werkgroep ongewervelden van Mark & Lei liep 3 keer een monitoringroute lang het Merkske en de Halsche-Beemden van Halschoor tot het begin van de Kromme Hoek. Het maximum dat hij op dit stuk telde waren 180 **weidebeekjuffers** (*Calopteryx splendens*) en 11 **bosbeekjuffers** (*Calopteryx virgo*) (Verslag monitoring beekjuffers 1999 Halsche Beemden-Merkske, Frans Vermeer, december 1999). Vanaf 2000 start de werkgroep ongewervelden Markvallei met een multimonitoringsroute in de Halsche-Beemden. Hierdoor zullen we o.a. ook over de twee beekjuffers een beter beeld krijgen. In tegenstelling tot de Bosbeekjuffers die enkel voorkomen in de omgeving van de Halsche-Beemden en verder stroomopwaarts, vinden we de weidebeekjuffers op veel meer plaatsen. Deze beekjuffers vliegen ook in de omgeving van Halschoor, aan de Volmolenbrug te Minderhout waar het Merkske in de Mark uitmondt en nog verder stroomafwaarts langs de Mark (o.a. '3-gezusters', afdeling Natuur). Bosbeekjuffers stellen immers veel hogere eisen aan hun leefmilieu. Zij komen voor in beektrajecten met veel bochten en holle oevers. Larven van bosbeekjuffers hebben in hun ontwikkelingsfase een watertemperatuur nodig van 13°C - 18°C, weidebeekjufferlarven een watertemperatuur van 18°C - 24°C. De larven leven in holten door takken en wortels van de onderspoelde oeverkant. De bosbeekjuffers zijn sterk afhankelijk van sterk beschaduwde trajecten. Dit vinden ze in de Halsche-Beemden aan de beschaduwde bosjes langs het Merkske.

Kleine roodoogjuffers (*Erythromma viridulum*) werden ontdekt langs de grote Oude Markmeander (afdeling Natuur) te Meerle. Zijn biotoop bestaat o.a. uit rivierarmen met een rijke, ondergedoken vegetatie. Ook in het Moer te Zondereigen werd deze soort ontdekt. Het is een juffer die de laatste jaren sterk aan het uitbreiden is.

In de Volharding (afdeling Bos & Groen) te Rijkevorsel werden 2 interessante soorten ontdekt. Het gaat namelijk over de **koraaljuffer** (*Ceriaton tenellum*) en de **variabele waterjuffer** (*Coenagrion pulchellum*). Beide waarnemingen werden gedaan in de omgeving van

de viskweekvijvers. De koraaljuffer staat op de Rode lijst als zeldzaam en komt uitsluitend voor op de zandgronden van de provincies Limburg en Antwerpen. De soort werd ook ontdekt in het Moer te Zondereigen. De variabele waterjuffer staat op de Rode lijst als bedreigd en komt voor in één gebied in Oost-Vlaanderen en in het noorden van de provincies Limburg en Antwerpen.

De Duivelskuil (afdeling Natuur) te Vlimmeren is een rijk libellengebied. De interessantste soorten zijn de kwetsbare **smaragdlibel** (*Cordulia aenea*), **plasrombout** (*Gomphus pulchellus*) en de kwetsbare **venwitsnuit** (*Leucorrhinia dubia*) tot 20 expl.

Sprinkhanen en krekels

Er werden geen nieuwe spectaculaire ontdekkingen gedaan. Het enigste nieuws is echter slecht nieuws. Het ziet ernaar uit dat de voorlaatste populatie van de **blauwvleugelsprinkhaan** (*Oedipoda caerulea*) in de provincie Antwerpen volledig uitgestorven is. Er werden namelijk geen enkele blauwvleugel meer opgemerkt in de Elsacker (afdeling Bos & Groen) te Meerle.

*Wim Verschraegen
Bart Hoeymans
Ingrid Brosens*

Houthandel Geerts

Groot- en kleinhandel in bouwmaterialen:

hout - plastic - isolatie - roofing - draad en
geïmpregneerd hout.

Oude Baan, 11 Rijkevorsel. Tel./Fax: 03/3120478.

SNELLE LEVERING AAN HUIS!

Jaarplanning Werkgroep Ongewervelden 2000

Op 20 januari 2000 werd de jaarlijkse V.B.W.G.-vergadering gehouden. Gegevens werden verzameld. Het verslag 1999 leest u elders in dit bieteutje.

In 2000 gaan we voor het tweede opeenvolgende jaar de bonte dikkopjes grondig inventariseren in Wortel-Kolonie en de Schootsen Hoek. In mei zullen we daarom alle dreefjes en open plekjes bezoeken.

We starten ook met een multimonitoringsroute in de Halsche-Beemden. Deze vaste route zal liggen op de gronden eigendom van afdeling Natuur en de Wielewaal en enkele wegbermen. Op deze route monitoren we dagvlinders, libellen, enkele dagactieve nachtvlinders en sprinkhanen. De route zal wekelijks gelopen worden van 1 april tot eind september.

Bart gaat in 2000 'lampen' in de Ramen te Meer om zo een beeld te krijgen van de hier voorkomende nachtvlinders. Jan gaat verder met de spinnenfauna in onze contreien.

JNM start met een nieuw nationaal project om de pissebedden te inventariseren. Ook hier zullen we aan meewerken.

En verder zal, zoals ieder jaar, alle dagvlinders, nachtvlinders, libellen, sprinkhanen en krekels en andere interessante 'vieze beestjes' bekeken, opgezocht, geliefkoosd en genoteerd worden.

Vieze Beestjes Werkgroep

Wim Verschraegen
Ingrid Brosens
Bart Hoeymans
Jan Geerts

Het Blak te Beerse werd volledig geïnventariseerd (een verslag hiervan stond in een van de voorgaande Bieteutjes).

De kerkzolder van Merksplas werden gecontroleerd op vleermuizen.

Hier werd een zomerkolonie aangetroffen van **grootoorvleermuizen** (ook de **grijze grootoor**) en werd hier tevens 1 overwinterende grootoorvleermuis aangetroffen.

Op de kerkzolder van Wortel werd 1 overwinterende **grootoorvleermuis** aangetroffen.

In de kelder van de kapel van Merksplas-kolonie werden 4 overwinterende **grootoorvleermuizen** en 2 overwinterende **baardvleermuizen** aangetroffen.

Tijdens het werkstudiekamp in de Schrieken van de JNM (februari 1999) werden muizen gevangen met Live-traps en werd een gedeeltelijke inventaris opgemaakt.

Jorn heeft voor Wielewaal De Kievit een vleermuizen - en uilentocht gegidst op Merksplas-kolonie (op 28 mei 1999). Hier kwamen een 100-tal personen op af.

Met de vleermuizenwerkgroep van Natuurreservaten werd een excursie gedaan voor de kenners op Wortel-kolonie en op de Grote Klotteraard te Turnhout (op 2 juli 1999).

Tijdens het JNM-zomerkamp te Longfaye werden ook muizen gevangen en zoogdierenexcursies gedaan.

Jorn heeft een zoogdierenavond gegidst op de Liereman tijdens een kamp van Wielewaal 'De Wulp'.

De Europese nacht van de vleermuis (die door Natuurreservaten georganiseerd werd) ging door in Bolks-Heike waar Dimitri een dia-reeks gaf over vleermuizen.

De Nacht van het zoogdier ging dit jaar door op de Lochtenberg te Merksplas-Wortel (op 10-11 september 1999). Er werden muizen en een bruine rat gevangen,... en er werd een inventaris opgemaakt van de zoogdieren.

Er werd meegedaan aan een onderzoek van de Universiteit van Luik naar het voedsel van grootoorvleermuizen. Hiervoor werden op de kerkzolder van Merksplas een 4-tal plastic zeiltjes opengespannen waar om de 3 weken de uitwerpselen werden verzameld.

De resultaten zullen in een van de volgende Bietutjes worden gepubliceerd.

Op de kerk van Merksplas werden (op 11 oktober 1999) 3 **grootoren** gevangen (door Sven Verkem die een vleermuizenonderzoek doet aan het RUCA) en werden stalen genomen van de vacht voor analyse (om te weten of het grijze of gewone grootoorvleermuizen zijn). De resultaten zijn nog niet bekend, maar mogelijk gaat het om een gemengde kolonie.

Verder werden nog verspreidingsgegevens en braakballen verzameld van verschillende plaatsen.

Jorn Van Den Bogaert

de Pastinakel
Natuur- en Dieetvoeding
VRIJHEID 86 - 2320 HOOGSTRATEN
TEL. 03/314 32 82

**Wollen dekbedden
en onderdekens**

Zo, ma gesloten

B.T.W. BE 686.067.934 - A.S.L.K. 001-9750224-05

Jaarplanning Zoogdierwerkgroep 2000

Volgende gebieden zullen in 2000 geïnventariseerd worden :

- Het Graafsbos te Merksplas.
- De Luysterborg te Beerse.
- Het gemeentebos te Merksplas.

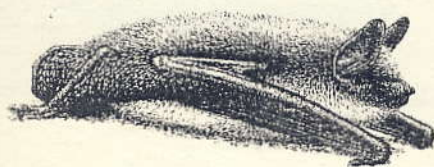
Wegens de massale opkomst zal er dit jaar weer een vleermuizen - en uilentocht doorgaan op Merksplas-kolonie (op 26 mei 2000). Dit keer door WW De Kievit samen met de ZWG van JNM Markvallei.

Wegens het succes zullen de Europese nacht van de vleermuis en de Nacht van het zoogdier ook dit jaar weer georganiseerd worden.

Er zal deze zomer een nationaal JNM-werkstudiekamp plaatsvinden op de Bonte-Klepper te Rijkevorsel. Tijdens dit kamp zal er ook tijd besteedt worden aan de inventarisatie van zoogdieren op zowel 'de Bonte Klepper' als op 'De Volharding'.

De verspreidingsgegevens zullen (door Wim Aerts) per computer ingegeven worden via een speciaal programma. Dit gebeurt met het oog op de verspreidingsatlas die vermoedelijk eind 2001 uitgegeven zal worden door de ZWG.

P.S : Al de waarnemingen van zoogdieren zijn nog steeds welkom op onderstaand adres. Hier zijn ook braakballen van uilen welkom.
Ook personen die actief willen meewerken binnen de ZWG kunnen mij een seintje geven.

baardvleermuis

Jorn Van Den Bogaert
Heidestraat 74
2330 Merksplas
014/63.40.41
0496/45.80.85.

Bestuursverkiezingen Wielewaal

Zondag 16 januari werden door Wielewaal Markvallei bestuursverkiezingen gehouden. Het vorige bestuur zat al een 4-tal jaren in het zadel en was al dubbel zo lang ongewijzigd. Gelukkig dienden zich een paar verse krachten aan en het bestuur is nu goed gewapend voor de toekomst. De trend van aankopen van reservaten is steigend.

Met Jack Govaerts als voorzitter beschikken we over een persoon van het eerste uur in onze afdeling. Hij heeft een bijzonder grote bagage aan kennis over planten, vogels en noem maar op. Zijn enthousiasme werkt zeer aanstekelijk op iedereen die met hem op stap gaat. Hij is ook bij vele Wielewalers buiten de afdeling bekend. Kortom, we zijn blij hem voor de rol van voorzitter te hebben kunnen overtuigen. Met Jee Van Look hebben we eindelijk een aparte secretaris.

Op nationaal vlak kunnen we van de Wielewaal ook de nodige veranderingen verwachten. Op de jaarlijkse algemene vergadering, waar zo'n 150 Wielewalers van gans Vlaanderen aan deelnemen werd gekozen voor een verregaande samenwerking met VZW Natuurreservaten. Iets wat we in Hoogstraten al lang doen en wat zich ook op hoger niveau lijkt voort te zetten. Zijn wij de tijd vooruit?

De samenstelling ziet er nu als volgt uit:

Voorzitter :

Jack Govaerts
Donckstraat 2
2321 Meer
Tel: 03/315.71.85

Secretaresse, ledenadministratie :

Jee Van Look
Sluiskensweg 4
2321 Meer
Tel: 03/315.88.06

Ondervoorzitter
en penningmeester :

Marcel Adriaensen
Venneweg 2
2321 Meer
Tel: 03/315.90.40

Co-conservator Halsche Beemden:

Guy Segers
Sluiskensweg 4
2321 Meer
Tel: 03/315.88.06

Conservator Halsche Beemden

Tom Verschraegen
Abelenstraat 11/2
3500 Hasselt
Tel: 0486/28.50.96

Co-conservator

Spannenburgmuseum :

Frans Van der Kaa
Vogelhofstraat 18
2323 Wortel
Tel: 03/314.34.03

Conservator Spannenburgmuseum

Jaak Brosens
Kerkstraat 48
2328 Meerle
Tel: 03/315.74.41

Co-conservator

Spannenburgmuseum :

Jos Vorselmans
(assistent beheerder)
Hal 14
2322 Minderhout
Tel: 03/315.76.26

Beleidswerkgroep :

Jef Leestmans
Moerstraat
2320 Hoogstraten
Tel: 03/314.6014

Bestuurslid Rijkvorsel

(nog te bevestigen)
Vanneylen Jos
Kievitsheide 54
2310 Rijkvorsel
Tel: 03/3121476

Marcel Adriaensen

Wielewaal Markvallei Goes Internet.....

Terwijl de Wielewaal nationaal nog niet zo ver is, is de Markvallei al zover. De eerste web-pagina is ONLINE. Het gaat enkel om een test pagina maar ze is al interessant om te zien. In de nabije toekomst is het de bedoeling deze om te vormen naar een website voor de volledige natuurwerkgroep Markvallei.

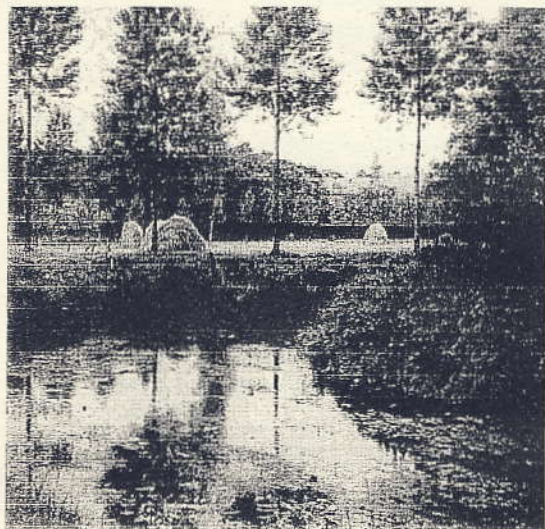
Heeft iemand interesse om mee te werken aan de uitbouw van de website, laat het dan even weten.

De website is te bewonderen op: <http://wielewaalmarkvallei.web.com>

Marcel Adriaensen

Gezocht: oude foto's

Je komt ze zelden tegen, de foto's met landschappen uit vervlogen tijden. Ze bestaan ook nauwelijks. Prent- en briefkaarten van kerken, gemeentehuizen en dorpspleinen zijn er in overvloed, maar bijna niemand vond het vroeger blijkbaar de moeite om de natuur in beeld te brengen.

De tijden kunnen veranderen. Wij zijn wel geïnteresseerd in het verleden en hoe de natuur er toen uitzag en beheerd werd. Oud fotomateriaal kan ons heel veel leren over de natuur en biedt trouwens heel leerrijk en interessant vergelijkingsmateriaal. Wat is er van die natuur geworden? Hoe hebben we het zo ver laten komen? ...

Je begrijpt het al. We zijn op zoek naar oude foto's, met daarop de natuur in onze streek. Kunnen jullie ons helpen? Laat iets weten aan Drej Oomen, Klein Eyssel 29a, 2328 Hoogstraten (Meersel-Dreef)

Een voorbeeldje: Op de GVA-website vonden we deze oude foto van de Mark met op de achtergrond het klooster van de paters Kapucijnen.

Drej Oomen

Eerste ooievaarsplatform in Hoogstraten

In Wortel, meer bepaald bij de families Verschueren in de Klinketstraat, werd op woensdag 15 maart het eerste ooievaarsplatform van de fusiegemeente Hoogstraten geplaatst. Geïnspireerd door de ooievaarsactie van Natuurreservaten vzw groeide bij Koen Verschueren het idee om zelf een ooievaarsplatform te maken. Vooreerst werd de zoektocht naar een geschikte lange paal een avontuurlijke onderneming, nadien kwam er een flink aantal uit de kluiten gewassen jongelingen aan te pas om het gevaarte overeind te krijgen langs de boorden van de Mark. Het ooievaarsnest is trouwens een prachtexemplaar, de kans is klein dat Natuurreservaten vzw het resultaat evenaart.

Het ooievaarsnest prijkt nu in de Wortelse weilanden en wacht op ... bezoekers. Het lijkt ons niet slecht om het gebied bij de ooievaarsfamilies aan te prijzen. "Wortel biedt huiselijke warmte, vers voedsel, open ruimte en vooral ... goed volk."

Vanwege de Natuurwerkgroep Markvallei wensen wij de 'Verschuerens' proficiat. We zijn hen ook dankbaar voor het nemen van dit initiatief en wensen hen veel ooievaars toe.

Drej Oomen

Verlengd weekend te Agimont - 1 tot 4 juni 2000

In vorige bieteut kon u al de aankondiging lezen over ons weekend in de Fagne-Famenne. Bijna 20 personen lieten zich reeds intekenen. Gelukkig is het kasteel groot genoeg en verwachten we nog mensen die zich willen laten onderdompelen in de ongeschonden natuurrijkdom van deze streek.

Definitieve inschrijvingen of bijkomende inlichtingen bij Tom Verschraegen op tel. 0486/28.50.96).

Inschrijvingen voor 15 april !

Richtprijs $\pm$ 2.000 BEF (?)

JNM - Kamp DURBUY

Velen onder ons hebben de eerste vlindertjes al zien vliegen, de vogeltjes horen fluiten. De plantjes zijn begonnen met bloeien, en wat ons allen zeer verheugd is het feit dat de donkere winterdagen voorbij zijn. De zomer lacht ons toe. Evenals het nieuwe megabangelijke JNM kamp.

Waar gaan we dit jaar de streek onveilig maken ? We gaan naar BOHON. Bohon ligt tussen Durbuy (nog gekend van een bekende muzikale hit) en Barvaux. Het plaatsje is gelegen in het noorden van de provincie Luxemburg. Eigenlijk gaan we naar de Ardennen.

Wat valt er zoal te zien in de Ardennen ? Ach zowat van alles. Een rotsje hier, een bos(je) daar. Af en toe een beekje, af en toe een weilandje (op zo eentje zullen we onze tenten ook plaatsen.)

We zullen ook op vele planten en dieren getrakteerd worden. Bloemen zullen in onze aanwezigheid bloeien. Over deze bloemen zullen er allerlei zoemers vliegen (bijen, zweefvliegen, enz...), net zoals er vlindertjes over zullen fladderen, vogels zullen er tijlpen en de sprinkhanen zullen er tijrpen. Misschien zien we wel een zwijntje of een hertje. In de zuivere beekjes zwemmen er visjes en zit er allerlei ongedierte (zoals er zijn : bloedzuigers, slakken, tenenbijters, waterschorpioenen, ...). Ook zwemmen er in de Ourthe (de rivier die langs de kampplaats stroomt) talloze JNM'ers die er tevens zullen kajakken.

Zoals je hierboven hebt kunnen lezen belooft het een spetterend kamp te worden met de normale JNM sfeer en zoals vroegere kampen, ...met de trein! Je weet het dus, wanneer je deze kans laat liggen, zul je er de rest van je leven spijt van hebben. Pak nu onmiddellijk je agenda en noteer in grote drukletters :

JNM KAMP TE BOHON VAN Ma 17 JULI tot Wo 26 JULI.

Wat gaat je dit uitzonderlijk goed kamp kosten ? 3.000 BEF (74,37 EURO). Als je mee wilt moet je deze wel storten VOOR 5 juli op het JNM-kampenrekeningnummer: 646-2201551-53.

We hopen jullie allen op het kamp te mogen verwelkomen.
Uw geliefde JNM leiding.

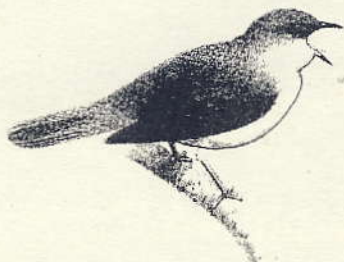
*Uw kampvoorzitter,
Bart Hoeymans*

Open Natuurdag Natuurreservaten VZW

Op zondag 21 mei organiseert Natuurreservaten vzw, in samenwerking met AMINAL-afdeling natuur, opnieuw Open Natuurdagen. Onze afdeling heeft er ondertussen een traditie van gemaakt om deel te nemen. We startten met een fiets- en wandeltocht langs de boorden van de Mark en gingen vorig jaar een kijkje nemen in Bolk, Achtel en omgeving. Dit jaar wordt het een Open Natuurdag voor de vroege vogels en de lekkerbekken.

Met onze zusterorganisatie 'De Wielewaal' kwamen we overeen om ons tijdens de Open Natuurdagen een keer te concentreren op het prachtige gebied van de Halsche Beemden. De deelnemers aan de Open Natuurdag moeten vroeg uit de veren. De wandelingen vertrekken om 6, 6.30u, 7 en 7.30 uur aan de kapel in Hal, te Minderhout. De wandeling die gericht is op de vogelzang, en het gezang van nachtegallen in het bijzonder, laat de Halsche Beemden zien in al haar pracht. Na de gezonde voettocht kan er aangeschoven worden voor spek en eieren en we zorgen natuurlijk voor een gezellige sfeer in de JNM-tent. Iedereen is van harte welkom, warm aan te bevelen bij vrienden en kennissen.

Info: Drej Oomen (03/315.02.45)

Nachtegaal

Een oude formule werd voor deze natte winteravond onder het stof uit gehaald : kwisvragen om de kennis van onze natuurvrienden tot uiting te laten komen, of ... om de kennishyaten eens goed in de verf te zetten. Maar dát was natuurlijk niet de bedoeling van de kwismaster. Bovendien werden de kwissers verwend met meidoornconfituur, grote pimperlkruidenkaas, paardebloemkoffie of vraagjes als 'tot hoeveel kan een zwarte kraai tellen?', wat sommigen toch wel wat moedeloos deed worden.

Met grote fierheid kondigen we de winnende ploeg aan: DE CONGOLEZEN (Ingrid, Wim, Geert en missionaris Leo Dufrain). Deze groep behaalde een monsterscore van 60/100. (Was de kwis dan toch niet zo gemakkelijk?). Op de hielen werden ze echter opgevolgd door onze jeugdige J.P.-ploeg met 54/100 (Jorn, Wout, Bram, Stijn en Tom VD), dan door de Stoempers met 52/100 (Jaak, Drej, Frans en Gie) en de ploeg Jack met 50/100 (Jack, Ria, Jos en Jeanne), om dan te eindigen met ... de KNUFFELTJES (Leen, Tine, Dorien, Eva, Dries) met ... 21/100; alleen al uit de naam van de groep bleek dat deze jongste lichting van de JNM nog te veel dons heeft voor het serieuzere werk.

Enkele marcante antwoorden of vergissingen:

- Vooreerst op de alarmroep en korte roepjes van de GRUTTO (toch ooit de alomtegenwoordige trots van de Hoogstraatse weiden) kwamen bedroevende antwoorden: steenuil, kievit, scholekster, kokmeeuw en gelukkig ook grutto. De soort gaat achteruit, dat is duidelijk.
- Het eclypskleed was voor velen een moeilijk te beschrijven begrip. Het antwoord van de 'Knuffeltjes' geef ik toch graag cadeau: "heel duur kleed dat ze allen dragen bij de eclyps".
- De afkorting voor het Vlaams ecologisch Netwerk VEN werd door één groepje pijnlijk vertaald tot 'Vlaams Economisch Natuurpark' (Kwismaster wenst hier anonimiteit van kwissers toe te passen)
- Ook de plantenfamilie waartoe de Grote Pimpernel behoort bleek voor velen een probleem. Dat deze plant tot de '*familie Verschraegen*' zou behoren, werd resoluut met de rode pen onderuitgehaald (slijmers!).

- En zeer velen vergisten zich in de topsnelheid van een tonijn. Laat dat voor eens en altijd duidelijk zijn ... de topprestaties van de tonijn liggen ver beneden die van de postduif !

Mijn liefvallige juryleden Jée en Katleen, waren zowaar nóg onverbiddelijker als de kwismaster, waarvoor dank. En de volgende winter organiseren we een "KWIS VOOR DE NATUURVRIENDEN TEGEN DE GRENS", waarbij we ook onze Nederlandse buurverenigingen zullen uitdagen

En nu op verzoek, de regionale delicatessen :

PIMPERNELKRUIDENKAAS

- Halfvolle (of voor de niet-diëtisten:) volle kwark
- peper
- zout
- lookpoeder (beetje)
- fijn gehakte grote pimpernel (of ecologisch iets meer verantwoord: kleine pimpernel, ook in de winkel verkrijgbaar als keukenkruid)

Meng de ingrediënten en laat een nachtje trekken !
Smakelijk !

Tom Verschraegen

Grote pimpernel

Met een * PIEP * van een chauffeur reden we met een toffe groep naar Zeeland. Niettegenstaande de afwezigheid van de gids Frans (wegens ziekte) en de afwezigheid van de reservegids Jef (eveneens wegens ziekte), loodste Jaak ons probleemloos door Zeeland.

Voor het eerst kunnen we met zekerheid zeggen dat we een zeehond hebben gezien. In tegenstelling met vroegere discussies of hopen steen of zand al dan niet een Zeehond was, poseerde dit jaar een Zeehond vanop een 300 m.

We zagen uiteraard nog een heleboel 'pietevogelkes' zoals :

aalscholver	huismus
bergeend	ijseend
blauwe kiekendief	kauw
blauwe reiger	kievit
bonte strandloper	kleine zilverreiger
brandgans	kluut
brilduiker	knobbelzwaan
bruine kiekendief	kokmeeuw
buizerd	kolgans
canadese gans	koolmees
dodaars	krakeend
drieteenstrandloper	kramsvogel
eidereend	
elster	
fazant	
fuut	
goudplevier	
graspieper	
grauwe gans	
grote mantelmeeuw	
grote zaagbek	
grote zeeëend	
holenduif	
houtduif	
	meerkooit
	merel
	middelste zaagbek
	patrijs
	pijlstaart
	pimpelmees
	putter
	roek
	roodborst

roodkeelduiker
rose grutto
rotgans
scholekster
slechtvalk
slobeend
smient
sperwer
spreeuw
staartmees
steenloper
stormmeeuw
tafeleend
toppereend
torenvalk
tureluur

turkse tortel
vink
vlaamse gaai
waterhoen
watersnip
wilde eend
wintertaling
witgatje
wulp
zanglijster
zeekoet
zilverbmeeuw
zilverplevier
zwarte kraai
zwarte zeeëend
zwarte zwaan

En zeker niet te vergeten heeft onze grote dierenvriend Bart een zeekoet van de dood gered. De zeekoet die geplaagd werd door olie werd door Bart overhandigd aan de politie die deze op zijn beurt aan een vogelopvangcentrum ging bezorgen. Het zal niet lang meer duren vooraleer op het stadsplein van Minderhout een metershoog standbeeld zal verschijnen van deze heldhaftige dierenvriend.

Wim Verschraegen

Waarom hangen we maretak op met Kerstmis ?

De Engelse vertaling van maretak is mistletoe. Die benaming is afkomstig van het Angelsaksische 'mistletan', wat 'andere tak' betekent. De plant heeft namelijk een boom nodig om te gedijen en is dus een parasiet.

Er doen diverse vreemde legendes de ronde over het gebruik van maretak in de kersttijd, maar wat is de waarheid? Waarom heeft die vreemde, parasitaire plant zo'n sterke associatie met de midwinterfeesten ?

De officiële christelijke legende is een leuk verzinsel, bedacht om de plant onder de paraplu van 'vrome folklore' te scharen. Het verhaal luidt dat er oorspronkelijk grote maretakbomen bestonden en dat van één daarvan het kruis van Christus is gemaakt. Na de kruisiging krompen alle andere maretakbomen van schaamte in elkaar en moesten verder door het leven als parasieten op andere bomen. Door met Kerstmis een takje maretak in huis te halen, stellen we dus eigenlijk een symbolisch kruisbeeld op ter ere van Jezus Christus.

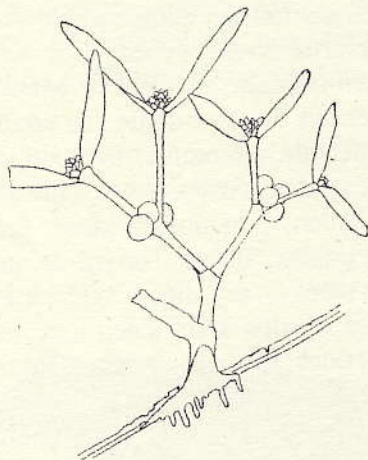
Voor de oude druïden was de maretak een heilige plant, vooral wanneer ze die vonden op hun meest geëerde boom, de eik. Dat was een zeldzame gebeurtenis, omdat de eik geen typische gastheer is. Maretak komt vooral voor op appelbomen. Wanneer dus de combinatie van eik en maretak werd ontdekt, vroeg dat om een speciale ceremonie. Er vond een ingewikkeld offerritueel plaats. Twee witte stieren werden naar de plaats geleid waar de maretak op de eik was gevonden. Een druïde klom, geheel in het wit gekleed, in de boom met een gouden sikkel. Terwijl de anderen een witte doek ophielden om de heilige plant op te vangen, sneed hij de maretak van de eik. De maretak mocht niet worden afgesneden met ijzer en mocht de grond niet raken, anders verloor hij zijn magische krachten. Daarna werden de twee stieren geofferd, werd een speciaal feestmaal bereid en maakte men van de maretak een drankje dat werd gebruikt als middel tegen vergiftiging en bovenal om de vruchtbaarheid van dieren te waarborgen. Vrouwen droegen ook vaak een takje eikmaretak bij zich om de kansen op zwangerschap te verhogen.

Tot de vele vermeende krachten van de maretak hoorde ook bescherming tegen toverij en hekserij. Een takje maretak in huis zou voldoende zijn om

kwade geesten te weren. De midwinterfeesten, die later bekend zouden worden als Kerstmis, waren vrolijke dagen en men geloofde dat net die feestelijke gelegenheden grote aantrekkingskracht uitoefenden op het Kwade Oog en de machten van het duister. Het was dus normaal dat men in die periode beschermende middelen ophing.

Een eenvoudiger verklaring is dat maretak, net als hulst, klimop en laurier een plant was die groen bleef tijdens de kerstdagen en dus ook geschikt was om het huis te versieren. Al lang voor de geboorte van Christus werd groen gebruikt om een tijdelijke thuis te bieden aan de 'plantengeesten', die een veilige haven nodig hadden tijdens de strenge midwinterdagen. In vroeger eeuwen keek men kennelijk niet zo nauw welke planten daarvoor werden gebruikt. Volgens een vroege schrijver over dit onderwerp gebruikten ze 'ongeacht wat in dat jaargetijde groen was'.

Desmond Morris, *En nu is het Kerstmis*.

Maretak

Genetische Manipulatie

De MWG (Milieuwerkgroep) van de JNM is de laatste maanden zeer actief rond genetische manipulatie (GM) en hebben al verschillende acties gevoerd. Als MWG-verantwoordelijke had ik graag jullie aandacht even getrokken rond dit probleem, mede omdat het de laatste tijd ruimschoots in de pers ter sprake is gekomen.

GM is het inplanten van genen en segmenten van DNA (bevatten de genetische informatie) van één soort (vb. vis) in een andere soort (vb. tomaat). GM maakt het mogelijk om doorheen de soortenbarrière te breken en informatie van een totaal niet verwante soorten door elkaar te halen. Zo kan men een antivries gen van een vis in tomaten gebracht worden en een insectendodend toxine gen van een bacterie in maïs of katoen.

De problematiek rond GM van gewassen, ook wel genetisch gemodificeerde organismen (GGO's) genoemd, situeert zich op 2 vlakken. Enerzijds zijn er risico's voor consument en milieu. Anderzijds is er het economisch aspect waarbinnen er ook grondig wat misloopt. Het is nog voor niemand duidelijk wat nu de gevolgen van GGO's zijn voor de gezondheid van mens en dier. Wel staat vast dat door invoegen van vreemde genen in de chromosomen van plant en dier leidt tot totaal nieuwe en bovendien onspelbare combinaties.

Risico's voor consument en milieu

Het is zo dat een deel van de GGO's een antibioticaresistentie bevatten, die niet echt nodig is voor de productie, maar die enkel dient opdat de producent zou kunnen checken welke zaden effectief gemodificeerd zijn. Het gevaar van antibioticaresistentie bestaat erin dat bacteriën vb. in onze darmen deze resistentie kunnen overnemen en zo medicijnen minder effect gaan hebben.

landbouw met genetisch gemanipuleerde gewassen gaat vaak gepaard met een kwistig gebruik van pesticiden met alle gevolgen van dien. Een andere bedreiging voor de biodiversiteit is de verspreiding van superonkruiden. Dit zijn transgenen planten die zich ongewild

zouden gaan verspreiden in de natuur en deze overwoekeren, maar het is nog niet zeker dat zoiets zou gebeuren.

Nog een probleem is dat ze kruisen met andere variëteiten van dezelfde soort, waardoor een landbouwer die biologisch teelt niet meer kan garanderen dat zijn producten (vb maïs) biologisch zijn als er in dezelfde streek genetisch gemanipuleerde maïs staat. Het legt zo een enorme hypotheek op andere landbouwmethoden.

economisch aspect

Alleen de Westerse landen hebben genoeg geld om aan GM te doen en zo de ontwikkelingslanden verdrukken. Hier komt nog bij dat de akkoorden die zijn afgesproken voor interpretatie vatbaar zijn en zo de Westerse landen hun eigen interpretatie kunnen doordrukken.

Eind vorig jaar heeft er een conferentie plaatsgevonden tussen 134 landen over de verdere liberalisering van de wereldhandel. De bedoeling is om te onderhandelen over diverse 'te nemen of te laten'-paketen inzake landbouw. Als de ontwikkelingslanden deze akkoorden niet willen toestaan zullen ze zware toegevingen moeten doen in andere sectoren (bv. investeringen). Deze conferentie werd gesponsord door een aantal multinationals. Voorwaarde is ook dat ze vrije toegang kregen tot de onderhandelende ministers en zo permanente druk konden uitoefenen. Andere belangengroepen (zoals milieu- en derdewereldbewegingen) mogen inspraak op hun buik schrijven. **Multinationals bepalen de wereldhandel.**

Als men verdere informatie wil hebben (bv. infomap rond genetisch manipulatie en acties rond GM) kan men zich wenden tot ondergetekende.

*Stijn Leestmans,
milieubeschermingssecretaris JNM*

WEB Sites

Instituut Voor Natuurbehoud Broedvogelatlas

<http://www.instnat.be/broedvogels/>

Met links naar de dagvlinders, Flora, Amfibieën en reptielen

EuroBirdNet in the Netherlands

<http://wwwhome.cs.utwente.nl/~deby/EBN/ebn.html>

Procedure om op een mail list over vogels aan te sluiten

Birdwatching in Andalucia

<http://www.arrakis.es/~pvm/where.html>

De beste plaatsen in Andalucia inclusief Cota Donana om vogels te kijken met vele interessante links

Ringkobing Amt Lokalafdeling

<http://www.dof-ringobingamt.dk/>

Ringgegevens uit Denemarken met interessante links

CR-birding

<http://www.ping.be/cr-birding.htm>

Alle informatie over alle mogelijke kleurringen die er zijn bij vogels

EuroBirdNet Italia

<http://freeweb.aspide.it/freeweb/EBN-Italia/>

Vogels kijken in Italië met links

SVS Birdlife Homepage

<http://www.birdlife.ch/>

Vogelbescherming Zwitserland

The Scottish Wildlife Trust

<http://www.swt.org.uk/>

North East Mountain Trust Links

<http://www.robbsins-associates.co/uknemt/links.htm>
Schotland met vele links voor bergwandelingen

Scottish Environment Link

<http://www.robbsins-associates.co/uk/nemt/swcl.htm>
Links naar Milieu en Natuur in Schotland

SOVON Homepage

<http://www.sovon.nl/>
Broedvogels in Nederland met zeer vele links

Dutch Birding Association

<http://www.dutchbirding.nl/>
De internet vogellijn

Scanian Ornithological Society

<http://www.sk.of.se/eindex.html>
De Falsterbo Web met meer dan 3000 Links

Osprey project

<http://www.rutlandwater.u-net.com/osprey/Home.htm>
Visarend project met satelliet projecten

RSPB webcams

<http://www.rspb.org.uk/webcams/>
Webcams met zeevogels, Blauwe kiekendief, visarend en vele links

La migration de Grues cendrées

http://pers.club-internet.fr/fdesjard/point_sur_la_migration.htm#derniere
De trek van de kraanvogels dag aan dag

Butterflies of North America

<http://www.npwrc.usgs.gov/resource/distr/lepid/bflyusa/bflyusa.htm>
Professioneel opgebouwde site over vlinders in Noord-Amerika

Children's Butterfly Site

<http://www.mesc.nbs.gov/butterfly/Butterfly.html>

Speciaal opgesteld voor kinderen, bevat veel informatie over vlinders en rupsen.

North American Butterfly Association (NABA)

<http://naba.org/>

Homepage van de "Vlinderstichting" van Noord-Amerika

De Vlinderstichting

<http://www.bos.nl/vlinderstichting>

Homepage van de Nederlandse Vlinderstichting

Butterfly Forum

<http://www.nature.net/forums/butterfly>

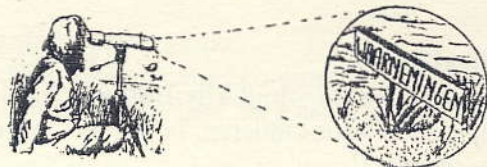
Soort uitwisselingspagina voor lezers met allerlei vragen en antwoorden. Je kan bijvoorbeeld vragen om de vlinder op je vakantiefoto te determineren.

Simon Coombes' Captain's European Butterfly Guide

<http://www.butterfly-guide.co.uk>

Een vlindergids op internet.

Datum	Soort	Aant.	Plaats	UTM	Waarnem.
28/12/1999	rietgans (W-trek)	39	Mindershout	FS2298	Tom V.
29/12/1999	rietgans (W-trek)	24	Mind., Halsche-Beemd	FS2698	Tom V./Gie
29/12/1999	blauwe kiekendief	1	Mind., Halsche-Beemd	FS2698	Tom V./Gie
29/12/1999	grauwe gans (hoog O)	54	Mindershout	FS2298	Tom V.
02/01/2000	ree	1	Wortel-Kolonie		Kris E.
02/01/2000	zwartkopspecht	1	Wortel-Kolonie		Kris E.
03/01/2000	blauwe kiekendief	1	Wortel, Mark (zandstr.)	FS2495	Kris E.
04/01/2000	blauwe kiekendief		Kalmthoutse Heide	ES9896	Bart H.
04/01/2000	blauwe kiekendief	1	Wortel, Zandstr.	FS2495	Kris E.
07/01/2000	krooneend	1 m	Mind., E10-put	FS1996	Stijn L.
17/01/2000	blauwe kiekendief	1 m.	Kalmthoutse Heide	FS0095	Bart H.
19/01/2000	klapekster	1	Kalmthoutse Heide	ES9995	Bart H.
20/01/2000	kruisbek	2	Kalmthoutse Heide	FS0092	Bart H.
31/01/2000	blauwe kiekendief	1 m	Kalmthoutse Heide	ES9995	Bart H.
31/01/2000	ransuil	1	Meer, Maxburg		Wim V./Bart
07/02/2000	rietgans	1000+	Maatjes (wielanden)	FS0898	Bart H.
07/02/2000	kolgans	20+	Maatjes (wielanden)	FS0898	Bart H.
09/02/2000	kruisbek	12	Kalmthoutse Heide	ES9897	Bart H.
09/02/2000	blauwe kiekendief	1 m.	Kalmthoutse Heide	ES9896	Bart H.
10/02/2000	grauwe gans	20	Mind., E10-put	FS1998	Bart H.
11/02/2000	grote zaagbek	2	Meer, Mosten	FT2003	Bart H.
14/02/2000	smelleken	1 v	Essen, AA-meander		Bart H.
14/02/2000	kruisbek	1 v.	Kalmthoutse Heide	FS0092	Bart H.
14/02/2000	kruisbek	1	Kalmthoutse Heide	ES9796	Bart H.
14/02/2000	rietgans	32	Maatjes	FS0698	Bart H.
14/02/2000	kolgans	3	Maatjes	FS0698	Bart H.
14/02/2000	kleine bonte specht	1 v.	Wortel-Kolonie	FS2797	Bart H.
15/02/2000	rietgans	32	Maatjes	FS0698	Bart H.
15/02/2000	grote zaagbek	3	Meer, Mosten	FT2003	Bart H.
16/02/2000	slechtvalk	1	Kalmthoutse Heide	ES9797	Bart H.
16/02/2000	kruisbek	1	Kalmthoutse Heide	ES9797	Bart H.
16/02/2000	rietgans	32	Maatjes	FS0798	Bart H.
17/02/2000	kerkuil	1	Minderhout	FS2298	Bart H.
20/02/2000	goudvink	2	Halsche Beemden	FS2698	Bart H.
21/02/2000	goudvink		Kalmthoutse Heide	ES9796	Bart H.
21/02/2000	pijlstaart	50+	Kalmthoutse Heide	ES9896	Bart H.
21/02/2000	blauwe kiekendief	1 m	Kalmthoutse Heide	ES9896	Bart H.
22/02/2000	rietgans	40	Maatjes	FS0798	Bart H.
22/02/2000	grauwe gans	16	Maatjes	FS0798	Bart H.
22/02/2000	grote zaagbek	2	Meer, Mosten	FT2003	Bart H.
23/02/2000	kerkuil	1	Maatjes	FS0798	Bart H.

23/02/2000	boomleeuwerik	1	Maatjes	FS0798	Bart H.
23/02/2000	kruisbek	1	Maatjes	FS0798	Bart H.
23/02/2000	rietgans	38	Maatjes	FS0898	Bart H.
23/02/2000	goudplevier	5	Maatjes	FS0898	Bart H.
25/02/2000	blauwe kiekendief	1 m	Mind., E10-put	FS1998	Bart H.
26/02/2000	groenling	100	Castelré, huisven	FS2598	Bart H.
26/02/2000	kruisbek	1	Castelré, Schootsen H.	FS2597	Bart H.
26/02/2000	grote zaagbek	2	Meer, Mosten	FT2003	Bart H.
26/02/2000	watersnip	9	Mind., Desta	FT2500	Bart H.
26/02/2000	grutto	9	Mind., E10-put	FS1998	Stijn L.
26/02/2000	goudplevier	22	Mind., E10-put	FS1998	Stijn L.
28/02/2000	goudplevier	1	Maatjes	FS0898	Bart H.
28/02/2000	blauwe kiekendief	1 v	Minderhout	FS2098	Bart H.
29/02/2000	distelvink	15	Maatjes	FS0698	Bart H.
01/03/2000	kruisbek	1	Kalmthoutse Heide	FS0098	Bart H.
01/03/2000	watteral (geluid)	1	Pidpa	ES9998	Bart H.
01/03/2000	kleine bonte specht	1	Pidpa	ES9998	Bart H.
01/03/2000	boomleeuwerik	23	Pidpa	ES9998	Bart H.
05/03/2000	pijlstaart	1v + 3 r	Beerse, Blak	FS2688	Stijn L./Jef I
05/03/2000	smient	1v + 2 r	Beerse, Blak	FS2688	Stijn L./Jef I
05/03/2000	slobeend	2 m	Beerse, Blak	FS2688	Stijn L./Jef I
05/03/2000	dodaars	1	Beerse, Blak	FS2688	Stijn L./Jef I
05/03/2000	grutto	4	Rijkevorsel	FS2688	Stijn L./Jef I
05/03/2000	tureluur	4	Rijkevorsel	FS2688	Stijn L./Jef I
07/03/2000	grutto	68	Rijkevorsel, De Hees	FS1991	Stijn L.
07/03/2000	tureluur	15	Rijkevorsel, De Hees	FS1991	Stijn L.
07/03/2000	goudplevier	13	Rijkevorsel, De Hees	FS1991	Stijn L.
07/03/2000	scholekster	8	Rijkevorsel, De Hees	FS1991	Stijn L.
07/03/2000	watersnip	2	Rijkevorsel, De Hees	FS1991	Stijn L.
07/03/2000	smient	30	Rijkevorsel, De Hees	FS1991	Stijn L.
07/03/2000	bergeend		Rijkevorsel, De Hees	FS2091	Stijn L.
07/03/2000	grutto	6	Rijkevorsel, De Hees	FS2091	Stijn L.
07/03/2000	aalscholver (trek)	50	Rijkevorsel, De Hees	FS2091	Stijn L.
10/03/2000	grutto	72	Rijkevorsel, De Hees	FS1991	Stijn L.
10/03/2000	tureluur	2	Rijkevorsel, De Hees	FS1991	Stijn L.
10/03/2000	kemphaan	2	Rijkevorsel, De Hees	FS1991	Stijn L.
10/03/2000	wulp	29	Rijkevorsel, De Hees	FS1991	Stijn L.
10/03/2000	wintertaling	8	Rijkevorsel, De Hees	FS1991	Stijn L.
10/03/2000	watersnip	3	Rijkevorsel, De Hees	FS1991	Stijn L.
10/03/2000	grutto	32	Rijkevorsel, De Hees	FS2091	Stijn L.
10/03/2000	tureluur	3	Rijkevorsel, De Hees	FS2091	Stijn L.
10/03/2000	bergeend	1v + 1 r	Rijkevorsel, De Hees	FS2091	Stijn L.
10/03/2000	watersnip	3	Rijkevorsel, De Hees	FS2091	Stijn L.
10/03/2000	goudplevier	95	Rijkevorsel, De Hees	FS2091	Stijn L.
11/03/2000	smient	209	Rijkevorsel, De Hees	FS1991	Stijn L./Jef I
11/03/2000	grutto	148	Rijkevorsel, De Hees	FS1991	Stijn L./Jef I
11/03/2000	tureluur	7	Rijkevorsel, De Hees	FS1991	Stijn L./Jef I
11/03/2000	goudplevier	41	Rijkevorsel, De Hees	FS1991	Stijn L./Jef I
11/03/2000	kemphaan	1m	Rijkevorsel, De Hees	FS1991	Stijn L./Jef I
11/03/2000	scholekste	6	Rijkevorsel, De Hees	FS1991	Stijn L./Jef I
11/03/2000	watersnip	1	Rijkevorsel, De Hees	FS1991	Stijn L./Jef I
11/03/2000	wintertaling	10	Rijkevorsel, De Hees	FS1991	Stijn L./Jef I
11/03/2000	bergeend	1m + 1	Rijkevorsel, De Hees	FS2091	Stijn L./Jef I

11/03/2000	goudplevier	6	Rijkevorsel, De Hees	FS2091	Stijn L./Jef I
13/03/2000	smient	7 (5m)	Mind., E10-put	FS1998	Bart H.
13/03/2000	grutto	38	Mind., E10-put	FS1998	Bart H.
14/03/2000	blauwe kiekendief	1 v.	Kalmthoutse Heide	ES9997	Bart H.
14/03/2000	kruisbek	3	Kalmthoutse Heide	FS0092	Bart H.
14/03/2000	bosuil	1	Loenhout	FS1797	Bart H.
14/03/2000	ransuil	1	Nieuwmoer	FS0797	Bart H.
15/03/2000	zwartkopmeeuw	4	Achterbroek	FS0596	Bart H.
15/03/2000	kemphaan	6	Moervenweg	FS0998	Bart H.
15/03/2000	goudplevier	4	Moervenweg	FS0998	Bart H.
16/03/2000	zomertaling	1 m.	Mind., Desta	FT2500	Bart H.
17/03/2000	zwartkopmeeuw	2	Loenhout	FS1197	Bart H.
17/03/2000	grote zaagbek	1 v	Meer, Mosten	FT2003	Bart H.
17/03/2000	zwartkopmeeuw	1	Mind., E10-put	FS1998	Bart H.
17/03/2000	grutto	8	Mind., E10-put	FS1998	Stijn L./Jef I
17/03/2000	scholekster	64	Mind., E10-put	FS1998	Stijn L./Jef I
17/03/2000	watersnip	8	Mind., E10-put	FS1999	Stijn L./Jef I
17/03/2000	grutto	8	Mind., E10-put	FS1999	Stijn L./Jef I
17/03/2000	blauwe kiekendief	1 m.	Moervenweg	FS0998	Bart H.
31/03/2000	grote zaagbek	2	Meer, Mosten	FT2003	Bart H.

VOLGENDE WAARNEMINGEN INDIENEN BIJ WIM VOOR 16 JUNI

Watersnip

Conservators :

De Halsche Beemden

Tom Verschraegen
Abelenstraat 11/2
3500 Hasselt
☎ 0486/28.50.96

Jan Spannenburgmuseum

Jos Vorselmans
Hal 14
2322 Minderhout
☎ 03/315.76.26

Contactpersonen werkgroepen :

VogelWerkGroep (V.W.G.)

Bart Hoeymans
Sint Clemensstraat 8
2322 Minderhout
☎ 03/314.48.48

ZoogdierenWerkGroep (Z.W.G.)

Jorn Van Den Bogaert
Heidestraat 74
2330 Merksplas
☎ 014/63.40.41 (☎ 096/45.80.85)

PlantenWerkGroep (P.W.G.)

Jack Govaerts
Donckstraat 12
2321 Meer
☎ 03/315.71.85

PiepWerkGroep (Pi.W.G.)

Eva Van Loock
Tinnenpotstraat 14
2320 Hoogstraten
☎ 03/314.33.53

**Amfibieën- en ReptielenWerkGroep
(A.R.W.G.)**

Tom Verschraegen
Abelenstraat 11/2
3500 Hasselt
☎ 0486/28.50.96

BeleidsWerkGroep (B.W.G.)

Jef Leestmans
Moerstraat 27
2320 Hoogstraten
☎ 03/314.60.14

**Vieze BeestjesWerkGroep (V.B.W.G.)
of Werkgroep Ongewervelden**

Wim Verschraegen
Minderhoutsestraat 125
2322 Minderhout
☎ 03/314.67.25 (☎ 0497/28.18.66)

Hoofdredactie en V.U. 't Bietentje :

Wim Verschraegen
Minderhoutsestraat 125
2322 Minderhout
☎ 03/314.67.25 (☎ 0497/28.18.66)

**NATUURWERKGROEP
MARKVALLEI**

ACTIVITEITENKALENDER

donderdag 30 maart: INFOAVOND "THUISCOMPOSTEREN"

Deze avond wordt ingericht in samenwerking met de milieuraad en het Stadsbestuur van Hoogstraten.

Waar? Wanneer? Auditorium Klein Seminarie om 20.00 uur.

Verantwoordelijke: Huibrecht Provoost (03/314.38.16)

Organisatie: Velt-Noorderkempen

zaterdag 1 april 2000: EZELS(?)KOERS

Ons groot succes van elk jaar waarbij de "ezels" hun beste beentje voor zetten.

Op deze zaterdagavond verwachten we wat meer ezels als de voorgaande edities om de wisselbeker van Bart te veroveren.

Waar? Wanneer? In de Halsche Beemden om 19 uur.

Verantwoordelijke: Guy Segers (03/315.88.06)

Organisatie: Natuurwerkgroep Markvallei

zondag 16 april 2000: WANDELING DE KROCHTEN

In samenwerking met BGJG organiseren we de jaarlijkse wandeling ter gelegenheid van "de dag van de aarde". Deze keer trekken we naar het grensgebied van Meer en Zundert.

Waar? Wanneer? Aan kasteel Maxburg in Meer om 14 uur.

Verantwoordelijke: Jack Govaerts (03/315.71.85)

Organisatie: Wielewaal

zondag 16 april 2000: PIEPACTIVITEIT

Alle piepers, maar ook wat oudere JNM'ers, worden verwacht voor een heel gevarieerde namiddag.

Waar? Wanneer. Aan het lokaal in de Karel Boomstraat om 14.00 uur.

Verantwoordelijke: Eva Van Loock (03/314.33.53)

Organisatie: JNM- Markvallei.

zondag 16 april 2000: DEMONSTRATIE THUISCOMPOSTEREN

Waar? Wanneer? Tuin Guy Augustijns, J. Cardijnlaan 1, Sint Lenaarts om 10.00 uur.

Organisatie: Velt-Noorderkempen

zondag 30 april 2000:

WEIDEVOGELTOCHT

De weidevogels zijn reeds een hele tijd weer aanwezig in onze streek en daarom gaan we er vandaag op uit om ze te bekijken.

Waar? Wanneer? Aan het lokaal in de Karel Boomstraat om 14.00 uur **met fiets.**

Verantwoordelijke: Stijn Leestmans (03/314.37.84)

Organisatie: JNM-Markvallei.

dinsdag 2 mei 2000:

VERGADERING NATUURRESERVATEN

Waar? Wanneer? In het Jan Spannenburgmuseum om 20 uur.

Verantwoordelijke: Drej Oomen (03/315.02.45)

Organisatie: Natuurreservaten Rijkervorsel-Hoogstraten

donderdag 4 mei 2000:

LES: "DE ECOLOGISCHE SIERTUIN"

Waar? Wanneer? Zaal Pax in Hoogstraten om 20.00 uur.

Verantwoordelijke: Huibrecht Provoost (03/314.38.16)

Organisatie: Velt-Noorderkempen

zondag 7 mei 2000:

NACHTEGAALWANDELING.

Na het succes van vorig jaar houden we ook nu weer onze ochtendlijke nachtegaalwandeling in de Halsche Beemden en gevolgd door "Spek met eieren"

Waar? Wanneer. Aan het kapelletje op Hal om **6.30 uur 's morgens.**

Verantwoordelijke: Wim Verschraegen (03/314.67.25)

Organisatie: Natuurwerkgroep Markvallei.

Om 9.00 uur hebben we "spek met eieren" besteld bij Jos Snoeys. Wie mee gaat om te eten geeft zich op bij Wim Verschraegen vóór 1 mei a.s. De kostprijs voor het eten bedraagt 250 BEF.

12-13-14 mei 2000:

PIEP-INI-WEEKEND.

JNM trekt met zijn allen naar huize Segers in de Sluiskensweg om kennis te maken met al wat er leeft en te beleven valt in de natuur.

Waar? Wanneer. Bij Guy Segers, Sluiskensweg 4 te Meer om 19.00 uur.

Verantwoordelijke: Eva Van Loock (03/314.33.53)

Organisatie: JNM- Markvallei en alle werkgroepen

Kostprijs : 100 BEF. Inschrijven bij Eva Van Loock vóór 1 mei 2000.

zondag 21 mei 2000: OPEN NATUURDAGEN

In samenwerking met de afdeling Natuur van AMINAL, gaan wij wandelen in de Halsche Beemden en dit vanaf 6 uur 's morgens. Er is van alles voorzien, u vindt er meer over elders in dit Bieteutje.

dinsdag 23 mei 2000: VERGADERING WIELEWAAL

Waar? Wanneer? In het Jan Spannenburgmuseum om 20 uur.

Verantwoordelijke: Jack Govaerts (03/315.71.85)

Organisatie: Wielewaal Markvallei

vrijdag 26 mei 2000: VLEERMUIZEN- EN UILENTOCHT.

We trekken deze avond op onderzoek uit, en als het weer een beetje meezit zullen we zeker een aantal nachtdieren te zien krijgen.

Waar? Wanneer. Aan de kapel van Merksplas kolonie om 20.15 uur.

Verantwoordelijke: Jorn Van den Bogaert (014/63.40.41)

Organisatie: JNM- Markvallei.

zaterdag 27 mei 2000: JNM-VERGADERING

Waar? Wanneer? In het Jan Spannenburgmuseum om 19.00 uur.

Verantwoordelijke: Ingrid Brosens (03/315.74.41)

Organisatie: JNM Markvallei

zondag 28 mei 2000: INSECTENTOCHT

We trekken er op uit om kleine vieze beestjes te vinden en waar te nemen. We komen met de fiets en wapenen ons met netje, potje, loepke, enz...

Waar? Wanneer? In het Jan Spannenburgmuseum om 14 uur, met fiets.

Verantwoordelijke: Bart Hoeymans (03/314.48.48)

Organisatie: JNM - VBWG

zondag 16 april 2000: DEMONSTRATIE THUISCOMPOSTEREN

Waar? Wanneer? Tuin van Bioprallines MarieFrans, Prinsenpad 114, Rijkbevorsel om 10.00 uur.

Organisatie: Velt-Noorderkempen

1 tot 4 juni 2000:

VERLENGD WEEKEND AGIMONT

We gaan op tocht naar onze Ardennen. In deze Bieteut vindt u op een andere plaats de nodige uitleg en vergeet vooral niet om in te schrijven! Het zal er stuiven.

dinsdag 6 juni 2000:

VERGADERING NATUURRESERVATEN

Waar? Wanneer? In het Jan Spannenburgmuseum om 20 uur.

Verantwoordelijke: Drej Oomen (03/315.02.45)

Organisatie: Natuurreservaten Rijkvorschel-Hoogstraten

zaterdag 10 en zondag 11 juni 2000:

OPEN BIOBEDRIJVENDAG

Waar? Wanneer? Biopralines MarieFrans, Prinsenspad 114, Rijkvorschel van 10 tot 17 uur.

Organisatie: Velt-Noorderkempen

dinsdag 13 juni 2000:

KOEPELVERGADERING

Waar? Wanneer? In het Jan Spannenburgmuseum om 20 uur.

Verantwoordelijke: Jef Leestmans (03/314.60.14)

Organisatie: Natuurwerkgroep Markvallei

vrijdag 16 juni 2000:

DEAD-LINE BIETEUT

zaterdag 17 juni 2000:

BEZOEK AAN ACHILLES COOLS

Achilles Cools is gekend als kunstenaar en vooral om zijn kauwen die hij vertroeteld, maar ook een plantenrijkdom met orchideeën is hem niet vreemd. Wij brengen een bezoek aan zijn tuinen en atelier.

Waar? Wanneer? In het Jan Spannenburgmuseum om 8 uur 's morgens.

Verantwoordelijke: Drej Oomen (03/315.02.45)

Organisatie: Natuurreservaten Rijkvorschel-Hoogstraten

